

M.Phil Education Examination

Paper-II : Advanced Theories of Educational Philosophy

Time : 3 Hours]

May-2017

[Max. Marks : 75

વિભાગ - ૧

પ્રશ્ન ૧. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૨૦ ગુણ

(અ) ફિલસૂફીનો અર્થ, પરિભાષા અને ફિલસૂફીની વિશેષતાઓ જણાવો.

અથવા

(અ) 'મીમાંસા'નો શાબ્દિક અર્થ જણાવો તત્ત્વમીમાંસાના સામાન્ય સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

(બ) જ્ઞાનમીમાંસા એટલે શું? જ્ઞાન સંબંધિત મુખ્ય સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

અથવા

(બ) પ્રકૃતિવાદ અનુસાર સૌંદર્ય પરખ મૂલ્યમીમાંસાની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૨. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૧૦ ગુણ

૧. તત્ત્વજ્ઞાનની કોઈપણ બે શાખાઓ જણાવી તે વિશે ચર્ચા કરો.

૨. યથાર્થવાદની જ્ઞાનમીમાંસા વિશે ચર્ચા કરો.

૩. તત્ત્વમીમાંસા આધારિત શિક્ષણના લક્ષ્યો અને ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન ૨. (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૦૫ ગુણ

૧. મૂલ્યમીમાંસા એટલે શું?

૨. ફિલસૂફીનું મુખ્ય કાર્ય જણાવો.

૩. વિશ્વ વિજ્ઞાનનો મુખ્ય સિદ્ધાંત કયો છે?

૪. નિષેધાત્મક શિક્ષણ એટલે શું?

૫. માનવ અને પ્રકૃતિની સમરસતાનો ઉદ્દેશ કોણે આપ્યો?

વિભાગ - ૨

પ્રશ્ન ૩. નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૨૦ ગુણ

૧. ગીતાના પાઠ્યક્રમ વિશેના સંદર્ભ સ્પષ્ટ કરો.

૨. નૃવંશશાસ્ત્ર એટલે શું? નૃવંશશાસ્ત્રની દ્રષ્ટિએ કેળવણીના સ્વરૂપની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

૩. જૈનદર્શન અનુસાર જ્ઞાનના પ્રકારો સમજાવો.

પ્રશ્ન ૪. (અ) નીચેના ત્રણમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોના જવાબ આપો. દરેક જવાબ આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં આપો.

૧૦ ગુણ

૧. બૌદ્ધદર્શન શિક્ષણના કયા ઉદ્દેશો રજૂ કરે છે.

૨. જૈનદર્શન આધારિત અભ્યાસક્રમની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

૩. મહાત્મા ગાંધીની દ્રષ્ટિએ જ્ઞાન પ્રાપ્તિના માર્ગો જણાવો.

પ્રશ્ન ૪. (બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

૫ ગુણ

૧. મહર્ષિ અરવિંદનું યોગ સાધના કેન્દ્ર ક્યાં આવેલું છે?

૨. ગાંધીજીએ આપેલી શિક્ષણની વ્યાખ્યા લખો.

૩. જૈન શિક્ષણ અનુસાર શિસ્તની વ્યાખ્યા આપો.

૪. ભગવત્નો શબ્દાર્થ આપો.

૫. ચાર આર્ય સત્યો જણાવો.

P. T. O

Section - 1

Q. 1. Answer any two from the following questions each answer should be in about 750 words. 20 Marks

(A) State the meaning, definition and characteristics of philosophy.

OR

(A) State the meaning of Criticis, Discuss about general principle of Metaphysics.

(B) What is the meaning of knowledge? Discuss about the main principles related to the means of knowledge.

OR

(B) Discuss about Aesthetic value regarding Naturalism.

Q. 2. (A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 150 words 10 Marks

1. State the two branches of philosophy and discusses about these branches.

2. Discuss about Epistemology of Realism.

3. Explain about Aims & Objectives of Education due to Metaphysics.

Q. 2. (B) Answer the following five questions in short. 05 Marks

1. What is Axiology?

2. State main function of philosophy.

3. Which are major principle of Cosmology.

4. What is Negative Education?

5. Who give the Objectives for Equility of Human and Nature?

Section – 2

Q. 3. Answer any two out of three from the following questions each answer should be in about 750 words. 20 Marks

1. Clarify the references of contents from GITA.

2. What is Enthpology? Discuss about the concept of Education due to Enthpology.

3. Explain the types of knowledge due to Jainism.

Q. 4. (A) Answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 150 words 10 Marks

1. Which aims are stated by Buddhism?

2. Discusses about curriculums due to Jainism.

3. State the way for acquiring knowledge regarding Mahatma Gandhi.

Q. 4. (B) Answer the following five questions in short. 5 Marks

1. Where is the Yoga Sadhana center of Maharshi Arvind?

2. Write the definition of education stated by Gandhiji.

3. Give the definition of discipline regarding Jainism.

4. Give the synonyms of Bhagwat?

5. State four ARAY SATAY.